

ЗАКОН

О МАТИЧНИМ КЊИГАМА

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се врста и садржина матичних књига; надлежност за њихово вођење и решавање у управном поступку у области матичних књига; начин чувања матичних књига и списка и вршење увида у матичне књиге; обнављање матичних књига; упис у матичне књиге на основу исправа иностраног органа; врсте извода из матичних књига и издавање извода и уверења на основу матичних књига; услови за обављање послова матичара; надзор над применом прописа о матичним књигама и друга питања у вези с вођењем поступка који претходи упису у матичне књиге.

Члан 2.

Матичне књиге су основне службене евиденције о личном стању грађана.

О личном стању грађана воде се: матична књига рођених, матична књига венчаних и матична књига умрлих (у даљем тексту: матичне књиге).

У матичне књиге уписују се чињенице рођења, брака, смрти и друге законом предвиђене чињенице и промене у вези с њима.

Члан 3.

Матичне књиге, изводи из матичних књига и уверења која се издају на основу матичних књига јавне су исправе.

Подаци уписани у матичне књиге и чињенице које се њима доказују сматрају се истинитим док се на законом прописан начин не докаже супротно.

Члан 4.

Матичне књиге воде се за матична подручја.

Члан 5.

Матичне књиге води матичар.

Матичар има заменика.

II. ЗАЈЕДНИЧКЕ ОДРЕДБЕ

1. Надлежност

Члан 6.

Послови вођења матичних књига и решавања у првостепеном управном поступку у области матичних књига поверавају се општинама, односно градовима, односно граду Београду.

Послове из става 1. овог члана извршава општинска управа, односно градска управа, односно градска управа града Београда.

Послови вођења матичних књига и решавања у првостепеном управном поступку у области матичних књига за подручје Аутономне покрајине Косово и Метохија поверавају се:

- граду Нишу за град Приштину и општине: Подујево, Глоговац, Обилић, Липљан и Косово Поље;
- граду Крагујевцу за општине: Пећ, Исток и Клина;
- граду Краљеву за општине: Косовска Митровица, Србица, Зубин Поток, Вучитрн, Звечан и Лепосавић;
- граду Крушевцу за општине: Призрен, Ораховац, Сува Река и Гора;
- граду Јагодини за општине: Ђаковица и Дечани;
- граду Врању за општине: Ѓџилане, Витина, Косовска Каменица и Ново Брдо;
- граду Лесковцу за општине: Урошевац, Качаник, Штимље и Штрпце.

Послове из става 3. овог члана извршава градска управа.

Члан 7.

О жалби против првостепеног решења органа из члана 6. ст. 2. и 4. овог закона решава министар надлежан за послове управе (у даљем тексту: Министар).

Члан 8.

Матично подручје одређује одлуком скупштина општине, односно града, односно града Београда по прибављеном мишљењу министарства надлежног за послове управе (у даљем тексту: Министарство).

Матично подручје чини једно или више насељених места.

Члан 9.

Матичне књиге воде се у седишту матичног подручја.

Седиште матичног подручја одређује скупштина општине, односно града, односно града Београда у одлуци о матичним подручјима.

2. Матичар

Члан 10.

За једно матично подручје одређује се један матичар и један или више заменика матичара.

Изузетно, може се одредити да матичне књиге за више матичних подручја води један матичар.

Члан 11.

Матичар, односно заменик матичара (у даљем тексту: матичар) може бити лице које има високо образовање стечено на студијама другог степена (дипломске академске студије – master, специјалистичке академске студије, специјалистичке струковне студије) у образовно-научном пољу Друштвено-

хуманистичких наука, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године друштвеног смера, положен посебан стручни испит за матичара и овлашћење за обављање послова матичара.

Члан 12.

Посебан стручни испит за матичара полаже се пред комисијом Министарства, по програму који доноси Министар.

Овлашћење из члана 11. овог закона даје Министар на предлог функционера који руководи органом из члана 6. ст. 2. и 4. овог закона, након положеног посебног стручног испита за матичара.

О датим овлашћењима за обављање послова матичара Министарство води евиденцију.

Члан 13.

Матичар је дужан да се стручно усавршава и да учествује у свим облицима стручног усавршавања које организује Министарство.

Садржину и облик стручног усавршавања, као и програм и начин провере знања стеченог на стручном усавршавању утврђује Министар.

Члан 14.

Ако су и матичар и његов заменик привремено спречени да обављају послове, Министар на предлог функционера који руководи органом из члана 6. ст. 2. и 4. овог закона овлашћује запосленог у том органу који ће привремено обављати послове матичара.

3. Начин вођења матичних књига

Члан 15.

Матичне књиге воде се у два примерка.

Члан 16.

Подаци у матичне књиге уписују се на српском језику, ћириличким писмом.

Члан 17.

Лично име детета, родитеља, супружника и умрлог уписује се на српском језику, ћириличким писмом, а припадници националне мањине имају право на упис личног имена према језику и правопису припадника националне мањине, што не искључује паралелан упис личног имена и на српском језику, ћириличким писмом.

Лично име детета, родитеља, супружника и умрлог држављанина Републике Србије уписано у извод из матичне књиге иностраног органа према правилима језика и писма државе издавања, уписује се у матичне књиге које се воде према овом закону у складу са правилима српског језика и ћириличног писма.

Лично име страног држављанина, поред уписа на српском језику, ћириличким писмом, уписује се у матичну књигу венчаних, односно матичну књигу умрлих и према правилима језика и писма државе чији је држављанин, у облику садржаном у изводу из матичне књиге рођених иностраног органа.

Члан 18.

Називи места у страним државама и називи страних држава уписују се у складу с правилима српског језика и ћириличног писма.

Члан 19.

Матичне књиге које воде органи из члана 6. ст. 2. и 4. овог закона закључује матичар по истеку календарске године, а оверава функционер који руководи тим органом, најкасније у року од 15 дана по истеку календарске године.

Члан 20.

У матичне књиге уписују се само подаци прописани законом и другим прописима донетим на основу закона.

Члан 21.

У матичне књиге уписују се подаци о чињеницама које су пријављене, односно подаци садржани у акту надлежног органа или установе.

Чињенице и подаци који се уписују у матичне књиге утврђују се пре уписа, у складу са законом којим се уређује општи управни поступак.

Ако постоји основана сумња да је податак који се уписује у матичну књигу нетачан, матичар је дужан да га провери пре уписа.

Члан 22.

У пријави за упис у матичну књигу морају се навести истинити подаци.

Пријава може бити поднета писмено или усмено.

О усменој пријави сачињава се записник на прописаном обрасцу.

Члан 23.

Матичар је дужан да пријављени податак упише у матичну књигу без одлагања.

Изузетно, упис се може одложити ради провере, односно утврђивања података који недостају, а који се уписују у матичну књигу.

О одложеним уписима води се посебна евиденција.

Члан 24.

Податак о рођењу и смрти који је уписао у матичну књигу матичар је дужан да прочита лицу које је пријавило тај податак, а податак о закључењу брака – супружницима и њиховим сведоцима, о чему ће у матичној књизи сачинити забелешку.

Упис у матичну књигу потписује лице које је извршило пријаву, односно супружници и сведоци.

Ако се брак закључује преко пуномоћника или у присуству тумача, упис потписују и пуномоћник, односно тумач.

Ако лице из ст. 1-3. овог члана одбије да потпише упис у матичну књигу, матичар ће о томе сачинити забелешку у којој ће навести разлоге због којих упис није потписан.

Ако лице из става 1. овог члана није писмено или није у стању да се потпише, потписаће га писмено лице које ће ставити и свој потпис. Ово лице не може бити матичар.

Упис у матичну књигу матичар оверава својим потписом, чиме се тај упис сматра закљученим.

Члан 25.

Ако се податак о рођењу, односно смрти, пријављује по истеку 30 дана од дана када се десила чињеница рођења, односно смрти, матичар га може уписати у матичну књигу само на основу решења надлежног органа.

Члан 26.

Ако услед више силе или ванредне ситуације или других сличних разлога поједини подаци нису могли бити уписани у матичну књигу, накнадни упис извршиће се на основу решења надлежног органа из члана 6. ст. 2. и 4. овог закона.

Члан 27.

Ако матичну књигу у коју треба унети забелешку о промени податка о личном стању грађана (у даљем тексту: накнадна забелешка) води други матичар, матичар који је извршио упис дужан је да одмах, а најкасније следећег радног дана од дана уписа достави о томе извештај матичару који води матичну књигу у коју треба унети накнадну забелешку.

Ако матичар који је извршио упис води и матичну књигу у коју треба унети накнадну забелешку, дужан је да накнадну забелешку унесе одмах, а најкасније следећег радног дана.

Ако се матична књига у коју треба унети накнадну забелешку води у иностранству, матичар који је извршио упис дужан је да Министарству одмах, а најкасније следећег радног дана достави извод из матичне књиге.

Члан 28.

Надлежни орган дужан је да одлуку о чињеници рођења, закључења брака и смрти и променама у вези са том чињеницом достави надлежном матичару ради уписа у матичну књигу, у року од 15 дана од дана када је одлука постала правноснажна.

4. Исправке у матичним књигама

Члан 29.

Подаци уписани у матичне књиге не смеју се прецртавати, брисати и преправљати.

Члан 30.

Грешке у матичним књигама које су уочене пре закључења уписа, исправља матичар, у складу с прописом којим се уређује начин вођења матичних књига.

Члан 31.

Грешке у матичним књигама које су уочене после закључења уписа, матичар може исправити само на основу решења надлежног органа из члана 6. ст. 2. и 4. овог закона.

Члан 32.

Поступак исправке грешке води се по службеној дужности или на захтев странке, односно лица које за то има непосредан и на закону заснован правни интерес, у складу с прописом којим се уређује општи управни поступак.

5. Други примерак матичне књиге

Члан 33.

Други примерак матичне књиге води се применом електронских средстава за обраду и складиштење података.

Члан 34.

Други примерак матичне књиге за текућу годину води матичар овлашћен за вођење првог примерка – изворника матичне књиге.

Матичар, истовремено са уписом података у изворник матичне књиге, исте податке уноси у други примерак матичне књиге.

Члан 35.

Други примерак матичних књига које воде органи из члана 6. ст. 2. и 4. овог закона чува се у Министарству, с тим да се може чувати и изван седишта Министарства.

Надлежни органи из члана 6. ст. 2. и 4. овог закона дужни су да доставе на чување Министарству садржај другог примерка матичних књига у електронском облику савремен са изворником за претходну годину најкасније до 31. јануара.

Члан 36.

Док се други примерак матичне књиге не достави Министарству, матичар сваку накнадну забелешку или исправку уноси истовремено у изворник матичне књиге и други примерак матичне књиге.

О свакој накнадној забелешци или исправци грешке унесеној у изворник матичне књиге чији је други примерак достављен Министарству на чување, матичар је дужан да одмах, а најкасније следећег радног дана достави Министарству препис накнадне забелешке, односно исправке, ради уношења у други примерак матичне књиге.

6. Чување матичних књига и увид у матичне књиге

Члан 37.

Изворник матичне књиге и други примерак матичне књиге не смеју се чувати у истој згради.

Члан 38.

Изворник матичне књиге чува матичар.

Члан 39.

Матичне књиге и списи на основу којих се врши упис у матичне књиге спадају у категорију регистратурског материјала који има трајни рок чувања.

Матичне књиге и списи на основу којих се врши упис у матичне књиге морају се чувати од оштећења, уништења и злоупотребе.

Мере техничке заштите матичних књига могу се предузимати само на начин уређен прописима о културним добрима.

Члан 40.

Матичне књиге и списи на основу којих је извршен упис у матичне књиге по истеку 100 година од последњег уписа записнички се предају као целина (архивски фонд) на чување надлежном архиву.

Члан 41.

Увид у матичне књиге, као и списе на основу којих је извршен упис у матичне књиге, дозволиће се лицу на које се ти подаци односе, члану његове уже породице, усвојитељу или старатељу, а другим лицима на начин и под условима утврђеним законом који уређује заштиту података о личности и законом који уређује права на приступ информацијама од јавног значаја.

Дете које је навршило 15. годину живота и које је способно за расуђивање може извршити увид у матичну књигу рођених, као и списе на основу којих се врши упис у матичну књигу рођених, а који се односе на његово порекло.

После новог уписа чињенице рођења усвојеника право увида у матичну књигу рођених за дете имају само дете и усвојитељи детета, на начин утврђен законом који уређује област породичноправне заштите.

Члан 42.

О одбијању захтева за увид у матичне књиге, као и списе на основу којих је извршен упис у матичне књиге, орган из члана 6. ст. 2. и 4. овог закона доноси решење, у складу са законом којим се уређује општи управни поступак.

7. Обнављање матичних књига

Члан 43.

Ако су матичне књиге уништене или нестале, њиховом обнављању приступа се без одлагања.

Ради обнављања матичних књига грађани су дужни да дају податке који су им познати.

Члан 44.

Ако се изворник или други примерак матичне књиге уништи или нестане, обнавља се на основу сачуваног примерка матичне књиге на начин и у року који одреди Министар.

Ако су оба примерка матичне књиге уништена или нестала, Министар решењем одређује обнављање уништених или несталих матичних књига, као и поступак и рок у коме ће бити обновљене.

Трошкове обнављања сноси орган код кога је уништени примерак матичне књиге био на чувању.

III. МАТИЧНА КЊИГА РОЂЕНИХ

Члан 45.

У матичну књигу рођених уписују се:

1) подаци о рођењу, и то: име и презиме детета; скраћено лично име; пол детета; дан, месец, година и час рођења; место и општина рођења, а ако је дете рођено у иностранству и назив државе рођења; јединствени матични број грађана и држављанство детета;

2) подаци о родитељима детета, и то: име и презиме и ако су родитељи у браку, презиме пре закључења брака; јединствени матични број грађана; дан, месец и година рођења; место и општина рођења, а ако је родитељ рођен у иностранству и назив државе рођења; држављанство; пребивалиште и адреса;

3) подаци о: материнству утврђеном или оспореном судском одлуком; признању очинства; очинству утврђеном или оспореном судском одлуком; усвојењу и престанку усвојења; стављању под старатељство и престанку старатељства; лишењу и враћању родитељског права; продужењу и престанку продуженог родитељског права; закључењу и престанку брака; промени личног имена, имена или презимена детета и родитеља, односно усвојитеља или старатеља; стицању и престанку држављанства; смрти, као и други подаци одређени законом или другим прописом донетим на основу закона.

Члан 46.

Рођење детета пријављује се надлежном матичару ради уписа у матичну књигу рођених.

Члан 47.

Рођење детета у здравственој установи дужна је да пријави здравствена установа на прописаном обрасцу.

Рођење детета ван здравствене установе дужан је да пријави отац детета, а ако он није у могућности да то учини, други члан домаћинства, односно лице у чијем стану је дете рођено, или мајка чим за то буде способна, или бабица, односно лекар који су присуствовали порођају, а ако ових лица нема или нису у могућности да пријаве рођење – лице које је сазнало за рођење.

Члан 48.

Рођење детета пријављује се у року од 15 дана од дана рођења.

Ако је дете мртво рођено, рођење се мора пријавити у року од 24 часа од његовог рођења.

Члан 49.

Чињеница рођења уписује се у матичну књигу рођених матичног подручја у чијем саставу је насељено место рођења детета.

Чињеница рођења детета у превозном средству у току путовања уписује се у матичну књигу рођених матичног подручја у чијем саставу је насељено место где се путовање мајке завршило.

Члан 50.

Чињеница рођења детета чији су родитељи непознати уписује се у матичну књигу рођених матичног подручја у чијем саставу је насељено место где је дете нађено.

Упис се врши на основу решења надлежног органа старатељства, које садржи следеће податке: лично име детета; пол детета; дан, месец, годину и час рођења; место и општину рођења и држављанство детета. Као место рођења уписује се насељено место где је дете нађено.

Орган старатељства доноси решење из става 2. овог члана на основу записника о налажењу детета и доставља га заједно са записником о налажењу детета матичару.

Члан 51.

Чињеница рођења детета без родитељског старања која се пријављује по истеку рока из члана 25. овог закона, а коју није могуће уписати у матичну књигу рођених на начин уређен чл. 49. и 50. овог закона, уписује се у матичну књигу рођених по месту боравишта детета у време покретања поступка за упис те чињенице у матичну књигу рођених.

Упис се врши на основу решења надлежног органа старатељства, које садржи следеће податке: лично име детета; пол детета; дан, месец и годину рођења; место и општину рођења и држављанство детета. Као место рођења уписује се насељено место где дете има боравање у време покретања поступка за упис чињенице рођења у матичну књигу рођених.

Ако се накнадно утврди да је рођење детета већ уписано у матичну књигу рођених, орган старатељства који је донео решење из става 2. овог члана решењем ће поништити каснији упис чињенице рођења детета у матичну књигу рођених.

Члан 52.

Усвојено дете уписује се у матичну књигу рођених на основу решења о новом упису рођења усвојеника које доноси орган старатељства.

Решење о новом упису чињенице рођења усвојеника садржи следеће податке: лично име детета; пол детета; дан, месец, годину и час рођења; место и општину рођења и држављанство детета. Подаци о родитељима замењују се подацима о усвојитељима.

Решење из става 1. овог члана коначно је и њиме се поништава ранији упис рођења усвојеника.

Члан 53.

На основу пресуде о поништењу усвојења коју суд доставља органу старатељства пред којим је засновано усвојење, орган старатељства доноси решење о поништењу решења о новом упису рођења усвојеника.

На основу решења из става 1. овог члана оснажује се први упис рођења детета.

Члан 54.

Лица која су по прописима о личном имену овлашћена да одреде лично име детета дужна су да ради уписа у матичну књигу рођених пријаве надлежном матичару лично име детета најкасније у року од 30 дана од дана рођења детета.

Ако се лица из става 1. овог члана не споразумеју о личном имену детета, дужна су да о томе обавесте надлежног матичара у року од 30 дана од дана рођења детета.

Ако је рок из става 1. овог члана протекао, упис личног имена детета извршиће се на основу решења надлежног органа старатељства.

IV. МАТИЧНА КЊИГА ВЕНЧАНИХ

Члан 55.

У матичну књигу венчаних уписују се:

1) подаци о закључењу брака, и то: дан, месец, година и место закључења брака; име и презиме супружника; јединствени матични број грађана; дан, месец и година рођења, место и општина рођења, а ако је супружник рођен у иностранству и назив државе рођења; држављанство; пребивалиште и адреса супружника, као и изјава супружника о новом презимену;

2) име и презиме родитеља супружника; име и презиме и пребивалиште сведока при закључењу брака; име и презиме тумача ако је његово присуство при закључењу брака било неопходно; име и презиме и пребивалиште пуномоћника ако при закључењу брака једног супружника заступа пуномоћник и име и презиме матичара;

3) престанак брака;

4) промена личног имена, имена или презимена супружника.

Члан 56.

Будући супружници намеру да закључе брак пријављују матичару писмено или усмено.

О усменој пријави сачињава се записник на прописаном обрасцу.

Члан 57.

Чињеница закључења брака уписује се у матичну књигу венчаних која се води за матично подручје у чијем саставу је насељено место у коме је брак закључен.

Члан 58.

Брак који није закључен пред матичаром уписаће се у матичну књигу венчаних само на основу правноснажне одлуке суда о утврђивању постојања брака.

V. МАТИЧНА КЊИГА УМРЛИХ

Члан 59.

У матичну књигу умрлих уписују се:

1) подаци о смрти, и то: име и презиме умрлог; његово презиме пре закључења брака; пол умрлог; дан, месец, година и час смрти; место и општина смрти, а ако је умро у иностранству и назив државе; дан, месец, година и час рођења; место и општина рођења, а ако је рођен у иностранству и назив државе; брачни статус; јединствени матични број грађана; држављанство; пребивалиште и адреса умрлог;

2) име и презиме супружника умрлог и његово презиме пре закључења брака, ако је умрли био у браку; име и презиме родитеља умрлог; име и презиме и пребивалиште лица које је пријавило смрт; назив и седиште установе или организације која је пријавила смрт;

3) проглашење несталог лица умрлим и смрт утврђена у судском поступку.

Члан 60.

Чињеница смрти пријављује се надлежном матичару усмено или писмено.

О усменој пријави сачињава се записник на прописаном обрасцу.

Члан 61.

Чињеницу смрти дужни су да пријаве чланови породице с којима је умрли живео, а ако ових лица нема или нису у могућности да то учине, друга лица с којима је умрли живео или други чланови породице који су сазнали за смрт, односно лица у чијем је стану смрт наступила, а ако нема ни ових лица, чињеницу смрти дужно је да пријави лице које је прво за смрт сазнало.

Чињеницу смрти лица у здравственој установи, војном објекту, заводу за извршење кривичних санкција, установи за смештај ученика и студената или у другој установи или организацији дужна је да пријави установа или организација у којој је лице умрло.

Члан 62.

Чињеница смрти мора се пријавити надлежном матичару у року од три дана од дана смрти, односно од дана налажења леша.

Ако је посебним прописом одређен за сахрану краћи рок од три дана, чињеница смрти мора се пријавити пре сахране.

Члан 63.

Приликом пријављивања чињенице смрти мора се поднети потврда о смрти коју издаје здравствена установа ако је лице умрло у здравственој установи, а ако је лице умрло ван здравствене установе лекар који је утврдио смрт.

Без потврде о смрти не може се извршити упис чињенице смрти у матичну књигу умрлих.

Члан 64.

Орган који врши увиђај дужан је да чињеницу смрти пријави у року од 15 дана надлежном матичару и достави примерак записника о увиђају и потврду о смрти.

Члан 65.

Умрли се може сахранити пре него што се његова смрт пријави матичару, на основу дозволе органа из члана 6. ст. 2. и 4. овог закона на чијој територији ће се умрли сахранити, ако из оправданих разлога није било могуће пријавити његову смрт матичару.

О издатим дозволама води се евиденција.

Члан 66.

Чињеница смрти уписује се у матичну књигу умрлих матичног подручја у чијем саставу је насељено место где је смрт наступила.

Ако није познато место где је смрт наступила, чињеница смрти уписује се у матичну књигу умрлих матичног подручја у чијем саставу је насељено место где је леш нађен.

Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, ако је смрт наступила у ванредним ситуацијама, чињеница смрти уписује се у матичну књигу умрлих матичног подручја у чијем саставу је насељено место где се умрли сахрањује.

Члан 67.

Проглашење несталог лица умрлим и смрт утврђена у судском поступку уписује се у матичну књигу умрлих матичног подручја по месту последњег пребивалишта умрлог на основу правноснажне одлуке суда.

Ако је последње пребивалиште умрлог непознато или у иностранству, чињенице из става 1. овог члана уписују се у матичну књигу умрлих матичног подручја у чијем саставу је место рођења тог лица, а ако је умрли рођен у иностранству, у матичну књигу умрлих матичног подручја у чијем саставу је место у коме је седиште суда.

VI. МАТИЧНЕ КЊИГЕ У ДИПЛОМАТСКО-КОНЗУЛАРНИМ ПРЕДСТАВНИШТВИМА

Члан 68.

О личном стању држављана Републике Србије у иностранству матичне књиге воде дипломатско-конзуларна представништва Републике Србије (у даљем тексту: дипломатско-конзуларна представништва).

Које ће се матичне књиге и у ком дипломатско-конзуларном представништву водити одређује министар надлежан за спољне послове уз претходну сагласност министра надлежног за послове управе.

Члан 69.

Матична књига рођених води се у дипломатско-конзуларном представништву за држављане Републике Србије стално настањене у иностранству и у њу се уписује чињеница рођења држављанина Републике Србије стално настањеног на подручју дипломатско-конзуларног представништва.

Матична књига венчаних води се у дипломатско-конзуларном представништву које је овлашћено да закључује брак између држављана Републике Србије и у њу се уписује чињеница закључења брака између држављана Републике Србије у дипломатско-конзуларном представништву.

Матична књига умрлих води се у дипломатско-конзуларном представништву за држављане Републике Србије стално настањене у иностранству и у њу се уписује чињеница смрти држављанина Републике Србије који је био стално настањен на подручју дипломатско-конзуларног представништва.

Изузетно, чињенице рођења и смрти држављанина Републике Србије који је на привременом боравку у иностранству уписаће се у матичну књигу рођених, односно матичну књигу умрлих коју води дипломатско-конзуларно представништво, ако се по прописима државе у којој се налази дипломатско-конзуларно представништво подаци о рођењу и смрти не уписују у евиденције о личном стању грађана те државе.

Члан 70.

Матичне књиге у дипломатско-конзуларном представништву води, у својству матичара, дипломатско-конзуларни службеник из састава дипломатско-конзуларног особља кога овласти шеф дипломатско-конзуларног представништва.

Члан 71.

О исправци грешке у матичним књигама које се воде у дипломатско-конзуларном представништву решава шеф дипломатско-конзуларног представништва.

Члан 72.

Други примерак матичних књига које се воде у дипломатско-конзуларном представништву чува се и води у министарству надлежном за спољне послове применом електронских средстава за обраду и складиштење података.

Члан 73.

Ако се изворник или други примерак матичне књиге која се води у дипломатско-конзуларном представништву уништи или нестане, обнавља се на основу сачуваног примерка матичне књиге на начин и у року који одреди министар надлежан за спољне послове.

Члан 74.

Изводе из матичних књига и уверења која се издају на основу матичних књига које се воде у дипломатско-конзуларним представништвима издаје овлашћено лице из члана 70. овог закона.

Члан 75.

Одредбе овог закона које се односе на матичне књиге које воде органи из члана 6. ст. 2. и 4. овог закона сходно се примењују на матичне књиге које се воде у дипломатско-конзуларним представништвима.

VII. УПИС У МАТИЧНЕ КЊИГЕ НА ОСНОВУ ИСПРАВА ИНОСТРАНИХ ОРГАНА

Члан 76.

Ако чињенице рођења, закључења брака и смрти држављана Републике Србије настале ван њене територије нису уписане у матичне књиге које се воде у дипломатско-конзуларним представништвима, уписују се у матичне књиге које се воде по овом закону.

Пријава за упис чињенице из става 1. овог члана подноси се преко дипломатско-конзуларног представништва на чијем подручју је та чињеница настала или непосредно надлежном органу из члана 6. ст. 2. и 4. овог закона.

Упис чињенице из става 1. овог члана врши се на основу извода из матичне књиге иностраног органа, ако међународним уговором није друкчије одређено.

Ако се не може прибавити извод из матичне књиге иностраног органа, упис чињеница из става 1. овог члана врши се на основу одлуке надлежног суда.

Члан 77.

Чињенице рођења, закључења брака и смрти у случају из члана 76. овог закона, уписују се у:

1) матичну књигу рођених – по месту последњег пребивалишта родитеља у време рођења детета, а ако родитељи нису имали заједничко пребивалиште – по месту пребивалишта једног од родитеља, а ако је место пребивалишта родитеља непознато – по месту рођења једног од родитеља;

2) матичну књигу венчаних – по месту последњег пребивалишта супружника у време закључења брака, а ако супружници нису имали заједничко пребивалиште – по месту пребивалишта једног од супружника, а ако је последње пребивалиште супружника непознато – по месту рођења једног од њих;

3) матичну књигу умрлих – по месту последњег пребивалишта умрлог, а ако је последње пребивалиште непознато – по месту рођења.

Ако се чињенице рођења, закључења брака и смрти не могу уписати у матичне књиге на начин прописан у ставу 1. овог члана због тога што је место рођења лица непознато или је место рођења у иностранству, уписују се у матичне књиге које се воде за матично подручје града Београда које одреди Скупштина града Београда.

Лице рођено у иностранству које је пријемом стекло држављанство Републике Србије уписује се у матичну књигу рођених, односно матичну књигу венчаних по месту пребивалишта, односно боравишта.

Чињенице рођења, закључења брака и смрти држављанина СФРЈ који је имао држављанство друге републике СФРЈ или је држављанин друге државе настале на територији СФРЈ и који је стекао држављанство Републике Србије, уписују се у матичну књигу по месту његовог пребивалишта, односно боравишта.

Чињенице рођења, закључења брака и смрти држављанина Црне Горе који се према прописима о држављанству сматра држављанином Републике Србије или је стекао држављанство Републике Србије, уписују се у матичне књиге по месту његовог пребивалишта, односно боравишта.

Члан 78.

Ако лично име детета уписано у инострани извод из матичне књиге рођених није одређено у складу с домаћим прописима о личном имену, матичар ће затражити од родитеља да га одреде у складу са законом којим се уређује лично име.

Изјаву о одређивању личног имена детета у складу с домаћим прописом родитељи могу дати и пред дипломатско-конзуларним представништвом приликом подношења пријаве за упис чињенице рођења у матичне књиге које се воде по овом закону.

Члан 79.

Ако на основу извода иностраног органа није могуће утврдити презиме супружника које су узели приликом закључења брака, матичар прибавља тај податак од иностраног органа пред којим је брак закључен.

Ако ни на тај начин није могуће утврдити презиме супружника, матичар ту чињеницу утврђује на основу изјаве супружника.

Изјава се може дати и пред дипломатско-конзуларним представништвом приликом подношења пријаве за упис чињенице закључења брака у матичне књиге које се воде по овом закону.

VIII. ВРСТЕ ИЗВОДА ИЗ МАТИЧНИХ КЊИГА И ИЗДАВАЊЕ ИЗВОДА И УВЕРЕЊА НА ОСНОВУ МАТИЧНИХ КЊИГА

Члан 80.

На основу матичних књига издају се извод из матичне књиге рођених, извод из матичне књиге венчаних и извод из матичне књиге умрлих (у даљем тексту: изводи из матичних књига) и уверења која садрже поједине податке уписане у матичне књиге или поједине чињенице о личном стању грађана које произлазе из тих података (у даљем тексту: уверења).

Обрасце извода из матичних књига технички израђује и штампа Народна банка Србије – Завод за израду новчаница.

Члан 81.

Изводи из матичних књига и уверења издају се на основу података садржаних у изворнику матичне књиге.

Изводи из матичних књига и уверења могу се издати и на основу података из другог примерка матичне књиге која се води применом електронских средстава за обраду и складиштење података.

Ако се изводи из матичних књига издају на основу података из другог примерка матичне књиге која се води применом електронских средстава за обраду и складиштење података, матичар једног матичног подручја одређене општине, односно града, односно града Београда може издавати изводе из матичне књиге која се води за друга матична подручја те или осталих општина, односно градова, односно града Београда.

Члан 82.

Изводи из матичних књига и уверења садрже последње податке који су уписани у матичну књигу до времена издавања извода.

Изводи из матичних књига немају ограничени рок важења, а за употребу издатог извода из матичне књиге који не садржи последње податке уписане у матичну књигу одговорно је лице које га стави у правни саобраћај.

Члан 83.

Изводи из матичних књига и уверења издају се на захтев лица из члана 41. овог закона.

Члан 84.

Изводе из матичних књига и уверења који се издају на основу матичних књига које воде органи из члана 6. ст. 2. и 4. овог закона, издаје овлашћени матичар.

IX. НАДЗОР

Члан 85.

Надзор над спровођењем овог закона врши Министарство.

Надзор над извршавањем послова поверених овим законом врши Министарство.

Инспекцијски надзор врши Министарство преко управне инспекције.

X. ОВЛАШЋЕЊЕ ЗА ДОНОШЕЊЕ ПОДЗАКОНСКИХ ПРОПИСА

Члан 86.

Ради спровођења одредаба овог закона, Министар доноси прописе којима ближе уређује:

- 1) начин вођења матичних књига у органима из члана 6. ст. 2. и 4. и члана 68. став 1. овог закона;
- 2) чување матичних књига и списка;
- 3) начин вршења увида у матичне књиге и списе;
- 4) начин обнављања уништених или несталих матичних књига;

5) начин издавања извода из матичних књига и уверења о чињеницама и подацима уписаним у матичне књиге, као и извода из матичних књига намењених за употребу у иностранству;

6) садржину и начин вођења евиденције о издатим изводима из матичних књига и уверењима о чињеницама и подацима уписаним у матичне књиге;

7) садржину и начин вођења евиденције о дозволама да се умрли сахрани пре него што је чињеница смрти пријављена матичару;

8) програм и начин полагања посебног стручног испита за матичара, садржину и облик стручног усавршавања матичара и програм и начин провере знања које је матичар стекао стручним усавршавањем;

9) садржину и начин вођења евиденције о датим овлашћењима за обављање послова матичара.

Министар прописује обрасце матичних књига, регистара матичних књига, посебне евиденције о одложеним уписима, извода из матичних књига и уверења о чињеницама и подацима уписаним у матичне књиге, записника о пријави рођења, закључења брака и смрти и обрасце пријава рођења, закључења брака и смрти у иностранству.

Министар и министар надлежан за послове здравља споразумно прописују поступак издавања пријаве и образац пријаве рођења детета у здравственој установи и поступак издавања потврде и образац потврде о смрти.

Министар надлежан за унутрашње послове и министар надлежан за породичноправну заштиту споразумно прописују начин вођења поступка о налажењу детета и сачињавању записника о налажењу детета.

XI. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 87.

Новчаном казном до 50.000 динара казниће се за прекршај физичко лице или одговорно лице у правном лицу ако:

1) да неистините податке у пријави за упис у матичну књигу (члан 22. став 1);

2) пријави чињеницу рођења или смрти које нису наступиле (чл. 46. и 62);

3) не пријави чињеницу рођења детета у прописаном року или не одреди лично име детету (чл. 48. и 54);

4) не пријави чињеницу смрти у прописаном року (члан 62);

5) изврши сахрањивање пре уписа у матичну књигу умрлих без дозволе надлежног органа (члан 65. став 1).

За прекршаје из става 1. овог члана казниће се правно лице новчаном казном до 300.000 динара.

Новчаном казном до 50.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице у државном органу или органу јединице локалне самоуправе ако у прописаном року:

1) не достави надлежном матичару одлуке и друга акта о чињеници рођења, закључења брака и смрти и променама у вези са тим чињеницама (чл. 28. и 64);

2) не достави Министарству препис накнадне забелешке, односно исправке ради уношења у други примерак матичне књиге (члан 36. став 2).

XII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 88.

Матичне књиге које су вођене до 9. маја 1946. године, као и изводи из матичних књига и уверења која се издају на основу тих матичних књига, имају доказну снагу јавних исправа.

Изводе из матичних књига и уверења из става 1. овог члана издаје матичар.

Члан 89.

Матичари и заменици матичара који на дан ступања на снагу овог закона немају високо образовање стечено на студијама другог степена (дипломске академске студије – master, специјалистичке академске студије, специјалистичке струковне студије) у образовно-научном пољу Друштвено-хуманистичких наука, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године друштвеног смера, настављају да обављају послове ако положе посебан стручни испит за матичара у року од три године од дана почетка примене овог закона.

Члан 90.

Министарство надлежно за послове управе преузеће од министарства надлежног за унутрашње послове други примерак матичних књига најкасније у року од пет година од дана почетка примене овог закона.

Члан 91.

Органи из члана 6. ст. 2. и 4. и члана 68. став 1. овог закона обезбедиће вођење другог примерка матичних књига применом електронских средстава за обраду и складиштење података најкасније у року од пет година од дана почетка примене овог закона.

Органи из члана 6. ст. 2. и 4. и члана 68. став 1. овог закона до обезбеђивања вођења другог примерка матичних књига применом електронских средстава за обраду и складиштење података, а најкасније до истека рока из става 1. овог члана други примерак матичних књига воде као препис или оверену фотокопију изворника матичне књиге.

Члан 92.

Министарство надлежно за послове управе обезбедиће услове за успостављање централног система за електронску обраду и складиштење података и чување другог примерка матичних књига које воде органи из члана 6. ст. 2. и 4. овог закона, најкасније у року од две године од дана почетка примене овог закона.

Члан 93.

Други примерак матичних књига које воде органи из члана 6. ст. 2. и 4. овог закона до обезбеђивања услова из члана 91. став 1. и члана 92. овог закона чува се у министарству надлежном за унутрашње послове.

Органи из члана 6. ст. 2. и 4. овог закона дужни су да до обезбеђивања услова из члана 91. став 1. и члана 92. овог закона доставе на чување министарству надлежном за унутрашње послове садржај другог примерка матичних књига саврњен са изворником за претходну годину најкасније до 31. јануара.

Члан 94.

Даном почетка примене овог закона престају да важе Закон о основним подацима за матичне књиге („Службени лист СФРЈ”, број 6/73) и Закон о матичним књигама („Службени гласник СРС”, број 15/90 и „Службени гласник РС”, бр. 57/03 и 101/05-др. закон).

Члан 95.

Поступак уписа чињенице рођења, закључења брака и смрти, као и поступак за накнадни упис чињенице рођења, односно смрти; накнадни упис појединих података који нису могли бити уписани у матичну књигу; исправку грешке у матичним књигама; увид у матичне књиге и списе на основу којих се врши упис у матичне књиге и обнову уписа чињенице рођења, закључења брака и смрти у матичне књиге, започет до дана почетка примене овог закона окончаће се по одредбама овог закона.

Члан 96.

Подзаконски прописи из члана 86. овог закона донеће се у року од девет месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 97.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а почеће да се примењује по истеку девет месеци од дана ступања на снагу.